

INHOUD

Voorwoord	xv
-----------------	----

DEEL I.

DOELSTELLINGEN VAN DE HERVORMING. DE ECHTSCHEIDING OP GROND VAN ONHERSTELBARE ONTWRIJCHING VAN HET HUWELIJK

FREDERIK SWENNEN	1
------------------------	---

HOOFDSTUK I.

INLEIDING	3
-----------------	---

HOOFDSTUK II.

DOELSTELLINGEN VAN DE HERVORMING	5
--	---

§ 1. Algemeen	5
---------------------	---

§ 2. Een recht op echtscheiding	6
---------------------------------------	---

§ 3. Schuld en boete	8
----------------------------	---

§ 4. Het 'Lucky Luke-syndroom'	12
--------------------------------------	----

§ 5. Vrijheid in verantwoordelijkheid?	14
--	----

HOOFDSTUK III.

ARTIKEL 229 VAN HET BURGERLIJK WETBOEK	17
--	----

§ 1. Algemene opmerkingen	17
---------------------------------	----

A. Drie gronden tot echtscheiding	17
---	----

B. Drie verschijningsvormen van het verzoek tot echtscheiding	20
---	----

§ 2. De dadelijke echtscheiding	23
---------------------------------------	----

A. <i>Ratio legis</i>	23
-----------------------------	----

B. Het begrip 'onherstelbare ontwijking'	24
--	----

C. Het bewijs van de onherstelbare ontwijking	26
---	----

1. Uitgangspunten	26
-------------------------	----

2. Foutief gedrag	28
-------------------------	----

3. Niet-foutief gedrag	30
------------------------------	----

§ 3. De feitelijke scheiding	31
A. Algemeen.	31
B. Gezamenlijk verzoek tot echtscheiding.	31
C. Aanvaard verzoek tot echtscheiding	33
D. Eenzijdig verzoek tot echtscheiding	34
§ 4. Het herhaalde verzoek na een reflectieperiode.	35
A. Algemeen.	35
B. Gezamenlijk verzoek tot echtscheiding.	36
C. Aanvaard verzoek tot echtscheiding	37
D. Eenzijdig verzoek tot echtscheiding	37
§ 5. Samenvatting	38

DEEL II.

DE HUWELIJKSVOORDELEN NA ECHTSCHEIDING

GERD VERSCHELDEN	41
----------------------------	----

HOOFDSTUK I.

INLEIDING	43
---------------------	----

HOOFDSTUK II.

PRINCIPIEEL VERVAL VAN HUWELIJKSVOORDELEN EN CONTRACTUELE ERFSTELLINGEN	45
--	----

§ 1. Wettelijke vervalregeling na elke vorm van echtscheiding	45
---	----

§ 2. Het begrip “voordelen” in de zin van artikel 299 B.W.	46
--	----

HOOFDSTUK III.

MOGELIJKHEID OM HET BEHOUD VAN DE VOORDELEN TE BEDINGEN	49
--	----

HOOFDSTUK IV.

AANPASSING VAN BEPALINGEN UIT HET SECUNDAIR HUWELIJKSVERMOGENSSTELSEL	51
--	----

DEEL III.	
DE ONDERHOUDSUITKERING NA ECHTSCHEIDING OP GROND VAN ONHERSTELBARE ONTWRICHTING	
ILSE MARTENS	55
HOOFDSTUK I.	
SITUERING	57
HOOFDSTUK II.	
DE GERECHTIGDHEID OP EEN ONDERHOUDSUITKERING NA ECHTSCHEIDING	59
§ 1. Beginsel	59
§ 2. Uitzonderingen	61
A. Zware fout	62
B. Partnergeweld	67
C. Staat van behoefte als gevolg van een eenzijdige beslissing die niet was ingegeven door de noden van de familie	70
HOOFDSTUK III.	
DE BEGROTING VAN DE ONDERHOUDSUITKERING NA ECHTSCHEIDING	73
§ 1. <i>Minstens</i> het dekken van de staat van behoefte	73
§ 2. De beperking van de uitkering tot 1/3 van de inkomsten van de schuldenaar	79
HOOFDSTUK IV.	
MODALITEITEN VAN DE ONDERHOUDSUITKERING NA ECHTSCHEIDING	81
§ 1. De duur van de onderhoudsuitkering na echtscheiding	81
§ 2. Indexering	89
§ 3. Wijzigbaarheid	90
§ 4. Beëindiging	93
A. Overlijden onderhoudsplichtige/onderhoudsgerechtigde ..	93
B. Nieuw huwelijk, wettelijke samenwoning en feitelijk samenleven van de onderhoudsgerechtigde	93

§ 5. Kapitalisatie	96
§ 6. Overeenkomst	96
§ 7. Uitvoerbaarheid	97
A. Ontvangstmachtiging	97
B. Voorlopige tenuitvoerlegging	99

DEEL IV.

DE RECHTSPLEGING EN HET BEWIJS INZAKE ECHTSCHIEDING OP GROND VAN ONHERSTELBARE ONTWRICHTING

FEBIAN APS	101
------------------	-----

HOOFDSTUK I.

INLEIDING	103
-----------------	-----

HOOFDSTUK II.

RECHTSPLEGING INZAKE DE PROCEDURE ECHTSCHIEDING OP GROND VAN ONHERSTELBARE ONTWICHTING	105
---	-----

§ 1. De bevoegdheid	105
§ 2. Wijze waarop de echtscheidingsvordering wordt ingeleid	106
A. Uitgangspunt: het verzoekschrift als gedinginleidende akte	106
B. Verplichte vermeldingen in de gedinginleidende akte	107
§ 3. Verder verloop van de procedure	110
A. Eventuele behandeling ter inleidende zitting – Toepassing artikel 735 Ger.W.	110
B. Persoonlijke verschijning van de echtgenoten – Behandeling in raadkamer	111
C. Bevoorrechtting van de bemiddeling	113
D. Wijziging van de oorzaak of voorwerp van de vordering – Tegenvorderingen en aanvullende vorderingen	114
E. Vertegenwoordiging van de geestesgestoorde echtgenoot .	116
F. Neerlegging van de stukken ter griffie	116
G. Gerechtskosten	117
§ 4. Rechtsmiddelen	120
A. Hoger beroep	120
B. Voorziening in cassatie	121
§ 5. Overschrijving op de burgerlijke stand – Tot stand komen van de echtscheiding	122

HOOFDSTUK III.	
BEWIJSRECHTELIJKE ASPECTEN	125
§ 1. Afschaffing van de wettelijke vermoedens in de uiteindelijke wettekst	125
§ 2. Bewijslast(risico)	126
§ 3. Bewijsmiddelen	127
A. Algemeen.	127
B. Bewijs van de feitelijke scheiding: uitsluiting bekentenis ..	127
C. Bewijs van de onherstelbare ontwrichting	129
1. Bekentenis toegelaten	129
2. Behoud van de vaststelling van het overspel door gerechtsdeurwaarder.	130
HOOFDSTUK IV.	
DE PROCEDURE AANGAANDE DE VOORLOPIGE MAATREGELEN	135
§ 1. Wijze waarop de vordering wordt ingeleid – Inleidingszitting	135
§ 2. Homologatie van akkoorden tijdens de echtscheidingsprocedure	137
§ 3. Bekrachtiging van de voorlopige maatregelen door de echtscheidingsrechter	138
DEEL V.	
DE ECHTSCHEIDING DOOR ONDERLINGE TOESTEMMING	
STEVEN BROUWERS	141
HOOFDSTUK I.	
VAN WETSONTWERP TOT WET	143
§ 1. Het wetsontwerp.	143
§ 2. De wet	145
HOOFDSTUK II.	
MATERIEEL RECHT	149
§ 1. Duur van het huwelijk en leeftijd	149
A. Duur van het huwelijk	149

B. De leeftijd	150
§ 2. De familierechtelijke overeenkomst. De uitkering na echtscheiding	151
A. De principiële onwijzigbaarheid	151
B. Het belangrijke cassatiearrest van 16 juni 2000	154
C. De nieuwe wet: principiële wijzigbaarheid	155
HOOFDSTUK III.	
PROCEDURE.	161
§ 1. Het verzoekschrift en de bij te voegen stukken	161
§ 2. De twee verschijningen	163
A. Eerste verschijning	163
B. Tweede verschijning	165
§ 3. Overgang van de procedure echtscheiding door onderlinge toestemming naar de procedure echtscheiding op grond van onherstelbare ontwrichting	166
A. De overstap zelf	166
B. De voorlopige binding	169
C. Het geval van de verzoening of het zuiver en eenvoudig verlaten van de procedure	172
§ 4. Overgang van de procedure echtscheiding op grond van onherstelbare ontwrichting naar de procedure echtscheiding door onderlinge toestemming	174
§ 5. Rechtsmiddelen	175
A. Hoger beroep	176
B. Voorziening in cassatie	176
DEEL VI.	
DE SCHEIDING VAN TAFEL EN BED	
GERD VERSCHULDEN	177
HOOFDSTUK I.	
INLEIDING	179
§ 1. Inhoud van de instelling	179
§ 2. Omstreden karakter	179
§ 3. Toepassing – Statistiek	180

HOOFDSTUK II.	
GRONDEN.....	183
§ 1. Onherstelbare ontwrichting van het huwelijk.....	183
§ 2. Onderlinge toestemming.....	184
HOOFDSTUK III.	
PROCEDURE.....	187
§ 1. Bevoegde rechter.....	187
§ 2. Omzetting van de vordering tot scheiding van tafel en bed in een echtscheidingsvordering.....	187
HOOFDSTUK IV.	
GEVOLGEN.....	189
§ 1. Ten aanzien van de persoon van de echtgenoten.....	189
A. Getrouwheidsplicht.....	189
B. De hulpverplichting als grondslag voor de onderhouds- plicht tussen van tafel en bed gescheiden echtgenoten....	190
§ 2. Ten aanzien van de goederen van de echtgenoten.....	191
§ 3. Ten aanzien van de kinderen.....	192
A. Principiële gezamenlijke uitoefening van het ouderlijk gezag (art. 302 B.W.).....	193
B. Neutraliteit voor de kinderen (art. 304 B.W.).....	193
HOOFDSTUK V.	
BEËINDIGING.....	197
§ 1. Verzoening.....	197
§ 2. Overlijden.....	198
§ 3. Echtscheiding.....	199
A. Afschaffing van de omzetting van de scheiding van tafel en bed in echtscheiding als bijzondere echt- scheidingsvorm.....	199
B. Echtscheiding na scheiding van tafel en bed.....	200
HOOFDSTUK VI.	
CONCLUSIE.....	203

DEEL VII.	
HET OVERGANGSRECHT VAN DE WET VAN 27 APRIL 2007	
PATRICK SENAËVE	205
ALGEMEEN KADER	207
HOOFDSTUK I.	
DE ECHTSCHEIDING OP GROND VAN BEPAALDE FEITEN RESP. OP GROND VAN ONHERSTELBARE ONTWRICHTING VAN HET HUWELIJK	209
§ 1. Gronden tot echtscheiding	209
A. Opheffing van de oude echtscheidingsgronden sinds 1 september 2007	209
B. Oude echtscheidingsgronden overgangsrechtelijk gehandhaafd	211
C. De duur van de feitelijke scheiding en andere gedragingen en handelingen van vóór 1 september 2007..	218
D. Inleiden van een echtscheiding op grond van onherstelbare ontwrichting terwijl een vordering tot echtscheiding op grond van bepaalde feiten hangende is .	220
E. De terugwerking van de ontbinding van het huwelijk wat de goederen betreft	223
§ 2. Procedure	224
A. Algemeen.	224
B. De termijn voor een voorziening in cassatie.	226
§ 3. Voorlopige maatregelen	231
§ 4. De onderhoudsuitkering na echtscheiding op grond van bepaalde feiten.	233
A. Principe	233
1. Nog geen einduitspraak over de echtscheiding op 1 september 2007.	233
2. Reeds een definitieve echtscheidingsuitspraak maar nog geen uitspraak over de onderhoudsuitkering na echtscheiding op 1 september 2007	234
3. Reeds een definitieve echtscheidingsuitspraak én een definitieve uitspraak over de onderhouds- uitkering na echtscheiding op 1 september 2007.	236

B. Belangrijke uitzondering op de toepasselijkheid van het oude recht inzake de onderhoudsuitkering na echtscheiding: toepassing van het nieuwe artikel 301, § 4 B.W.	236
1. Situering.....	236
2. Drie hypothesen te onderscheiden.....	236
a. Reeds een definitieve uitspraak over de onderhoudsuitkering na echtscheiding op 1 september 2007.....	236
b. Reeds een definitieve echtscheidingsuitspraak maar nog geen definitieve uitspraak over de onderhoudsuitkering na echtscheiding op 1 september 2007.....	237
c. Nog geen einduitspraak over de echtscheiding op 1 september 2007.....	237
3. De overgangsbepaling van artikel 42, § 5 van de wet van 27 april 2007.....	237
§ 5. Huwelijksvoordelen.....	241
A. Lot van de contractuele erfstellingen ingeval de echtscheiding werd uitgesproken vóór 1 september 2007..	241
B. Lot van de huwelijksvoordelen ingeval de echtscheiding op grond van fout of de echtscheiding op grond van feitelijke scheiding wordt uitgesproken vanaf 1 september 2007.....	243
 HOOFDSTUK II.	
DE ECHTSCHEIDING DOOR ONDERLINGE TOESTEMMING.	245
§ 1. Materiële vereisten.....	245
§ 2. Vrijstelling van tweede verschijning na zes maanden feitelijke scheiding.....	245
§ 3. Mogelijkheid van vertegenwoordiging bij de tweede verschijning.....	246
§ 4. De overgang van een echtscheiding door onderlinge toestemming naar een echtscheiding op grond van onherstelbare ontwrichting.....	246
§ 5. De voorlopige binding van de voorafgaande overeenkomsten	247
§ 6. De principiële wijzigbaarheid van de bedongen onderhoudsuitkering na echtscheiding.....	248

BIJLAGE:

GECOÖRDINEERDE VERSIE VAN HET BURGERLIJK
WETBOEK EN HET GERECHTELIJK WETBOEK M.B.T.
DE ECHTSCHEIDING NA DE WETTEN VAN 26 APRIL 2007
EN 27 APRIL 2007..... 251

OVERGANGSBEPALINGEN EN INWERKINGTREDING
VAN DE WET VAN 27 APRIL 2007 284